

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова Приймальної комісії
Університету «Україна»

 П.М. Таланчук

«29» вересня 2020 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для конкурсного відбору вступників
для здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»
за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт»
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»,
освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»,
освітніх ступенів «бакалавр», «магістр» («спеціаліст»)**

Київ – 2020

Розробник програми: кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна» Кравчук Л.С.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна».

Протокол № 4 від 11 листопада 2020 року.

Завідувач кафедри
фізичної терапії, ерготерапії,
фізичної культури і спорту

Л.С. Кравчук

Затверджено на засіданні Вченої ради Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна».

Протокол № 2 від 24 грудня 2020 року.

Голова фахової атестаційної комісії:

В.І. Пуча

Члени комісії:

О.В. Дрюков

О.І. Савчук

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ДО ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Для прийому осіб, які вступають для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», освітніх ступенів «бакалавр», «магістр» («спеціаліст»), передбачений конкурсний відбір за результатами фахового вступного випробування.

Програма фахового вступного випробування має комплексний характер, створена у відповідності до змісту основних профільних дисциплін спеціальності в частині фундаментальної та професійно-практичної підготовки: «Анатомія людини», «Історія фізичної культури», «Вступ до спеціальності».

У процесі підготовки до фахового вступного випробування рекомендується користуватися основною літературою, яку подано наприкінці програми.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Анатомія людини.

Анатомія людини – наука про будову організму людини. Місце анатомії в системі біологічних наук. Класифікація біологічних наук, що вивчають людину. Особливості будови клітини. Органоїди: їх будова та функції. Органічні сполуки клітини та їхня загальна характеристика. Поняття про тканини. Типи тканин. Класифікація тканин. Роль води та її функції в клітині. Поняття про біополімери. Особливості будови, властивості та функції вуглеводів. Ліпіди: структура, властивості та функції. Будова і властивості амінокислот. Класифікація амінокислот. Принципи утворення білків з амінокислот. Поняття про пептиди і поліпептиди. Рівні структурної організації білків. Властивості та функції білків в організмі. Поняття про ферменти. Особливості будови, властивості та функції нуклеїнових кислот (ДНК та різних типів РНК). Відкриття просторової структури ДНК. Регуляторні та сигнальні сполуки: вітаміни, гормони, нейрогормони.

Скелет та його сполучення. Скелет як частина опорно-рухового апарату. Будова кісток, їх форма. Щільна та губчаста речовина та їх значення. Кістковий мозок. Класифікація кісток. Ріст, розвиток та вікові особливості кісток. Вплив фізичного навантаження на ріст та розвиток кісток. Точки окостеніння. Відновлення кісток після переломів. Сполучення кісток – синартрози і діартрози. Види сполучення кісток за допомогою сполучної, хрящової та кісткової тканини. Будова суглобів і осі обертання. Кістки тулуба, їх сполучення. Будова хребців, ребер і груднини. Хребет і грудна клітина як ціле. Конституційні особливості грудної клітини. Особливості будови хребта дітей, що ускладнюють тривале стояння. Вікові зміни скелету тулуба. Вплив умов на його будову. Кістки кінцівок та їх сполучення. Кістки верхньої кінцівки, їх сполучення, кістки нижньої кінцівки, їх сполучення. Онтогенез, вікові та статеві особливості скелета кінцівок. Скелет голови (череп). Мозковий та лицевий відділи. Кістки черепа та їх сполучення. Топографія черепа. Ротова, носова порожнини і пов'язані з

ними повітряносні пазухи. Основні форми черепа. Вікові особливості черепа.

М'язова система (Міологія). М'язи – активна частина опорно-рухового апарату тіла. Будова скелетних м'язів. Будова саркоміра. Механізм скорочення смугастого волокна. М'яз як орган. Класифікація м'язів. Робота м'язів – статична і динамічна. Динаміка руху скелетних м'язів. Сила м'язів. Вікові особливості м'язів. Вплив фізичного навантаження на структуру та функції м'язів. М'язи голови. Мімічна і жувальна мускулатура, їх кріплення та функції. М'язи шиї. Поверхневі та глибокі м'язи шиї, їх кріплення та функції. М'язи тулуба. М'язи грудей. Поверхневі та глибокі м'язи грудей, їх кріплення та функції. М'язи живота. Поверхневі та глибокі м'язи живота, їх кріплення та функції. М'язи спини. Поверхневі та глибокі м'язи спини, їх кріплення та функції. М'язи верхньої кінцівки. М'язи поясу верхньої кінцівки, їх кріплення та функції. М'язи плеча. М'язи згиначі передньої групи плеча. М'язи розгиначі задньої групи плеча. М'язи передпліччя. М'язи згиначі передпліччя, їх кріплення. М'язи розгиначі передпліччя, їх кріплення. М'язи кисті. М'язи нижньої кінцівки. М'язи поясу нижньої кінцівки, кріплення та функції. М'язи стегна. М'язи згиначі та розгиначі стегна, їх кріплення. М'язи – обертачі стегна, їх кріплення. М'язи згиначі та розгиначі гомілки, їх кріплення. М'язи стопи, їх кріплення та функції. Анатомо-функціональні передумови для формування постави у шкільному віці.

Спланхнологія. Загальний огляд внутрішніх органів, поділ їх на системи, закономірність їх будови, слизові оболонки, залози, м'язові оболонки, серозний покрив. Серозні порожнини тіла і їх розвиток. Топографія внутрішніх органів.

Система органів травлення. Філогенез. Загальна характеристика. Ембріогенез. Гістологічна будова стінки травного шляху в цілому і за відділами. Вікові особливості. Ротова порожнина, її стінки. Слинні залози і їх протоки. Зів і піднебіння, мигдалики. Зуби: молочні і постійні. Глотка, її частини, порожнина і стінка. Перехрестя травного і дихального апарату. Мигдалики і лімфоїдне кільце глотки, його значення. Шлунково-кишковий

тракт. Стравохід. Шлунок, його будова і топографія. Мікроскопічна будова стінки шлунка. Тонкий кишечник, дванадцятипала кишка, протоки, що в неї відкриваються. Підшлункова залоза, будова, топографія, особливості її гістологічної структури у зв'язку з подвійною функцією. Печінка, її функції та мікроскопічна будова. Жовчні протоки і жовчний міхур. Особливості кровоносної системи печінки. Товстий кишечник, його відділи. Особливості будови слизової та м'язової оболонки. Функціональне значення різних відділів шлунково-кишкового тракту. Фізіологія травлення. Методи дослідження функцій травного апарату. Травлення у ротовій порожнині. Регуляція слиновиділення. Травлення у шлунку. Склад та властивості шлункового соку. Фази шлункової секреції. Регуляція травлення у шлунку.

Система органів дихання. Носова порожнина. Гортань, її хрящі, суглоби, зв'язки, м'язи. Гортань як орган голосоутворення. Гігієна голосу в період статевого дозрівання. Трахея і бронхи. Легені, їх топографія, частини, поверхні, корінь і ворота. Розгалуження бронхів у легенях. Мікроскопічна будова легень. Особливості кровообігу альвеол у зв'язку з функцією газообміну. Механізм дихання. Плевра. Її листки, порожнина. Середостіння: органи, що складають переднє і заднє середостіння. Вікові особливості органів дихання. Вплив фізичного навантаження і тренування на розвиток дихальної системи.

Система органів сечовиділення. Нирки, форма, положення, фіксація, відношення до очеревини. Кіркова і мозкова речовина нирки. Мікроскопічна будова. Нефрон – структурно-функціональна одиниця нирки. Особливості кровопостачання нирки. Сечоводи, сечовий міхур, сечівник і сфінктери, їх будова, значення, вікові особливості. Фізіологія виділення. Механізми сечоутворення. Нервово-гуморальна регуляція сечоутворення.

Система органів розмноження. Чоловічі статеві органи. Розвиток яєчка. Сім'явивідні протоки, сім'яний канатик. Передміхурова залоза (простата) і сім'яні міхурці. Вікові особливості чоловічої статеві системи. Аномалії розвитку чоловічих статевих органів. Жіночі статеві органи, їх ембріогенез та загальна характеристика. Яєчник, маточні труби, матка, їх

будова, відношення до очеревини і зв'язки. Вікові та циклічні особливості. Будова жіночої статеві системи. Плацента, аномалії розвитку жіночих статевих органів.

Серцево-судинна система. Філогенез кровоносної системи. Розвиток органів кровообігу. Поділ судинної системи на кровоносну і лімфатичну. Кола кровообігу. Артерії, вени, капіляри: будова їх стінок. Рефлексогенні зони. Закономірності розміщення та розгалуження судин. Значення анастомозів і колатерального кровообігу. *Серце*, його форма. Стінки, порожнини, клапани. Серцевий м'яз, його особливості та іннервація. Провідна система серця. Власні судини серця. Навколосерцева сумка. Судини малого кола кровообігу. Легеневий стовбур, його гілки, функція, топографія. Легеневі вени. Артерії і вени великого кола кровообігу. Гілки дуги аорти, грудної і черевної аорти. Система верхньої і нижньої порожнистих вен. Розвиток серця. Кровообіг плода. Особливості серцево-судинної системи людини. Форменні елементи крові. Їхня характеристика, функції. Гемоглобін, його властивості, функції. Захисні функції крові. Фізіологія серцево-судинної системи. Будова і властивості серцевого м'яза. Автоматія серця та її природа. Провідна система серця. Іннервація серця. Рефлекторна і гуморальна регуляція роботи серця. *Лімфатична система* і її значення. Склад лімфи. Лімфатичні капіляри, судини і протоки.. Будова лімфатичних вузлів і їх функція. Топографія основних елементів лімфатичної системи. Роль лімфатичної системи при поширенні інфекції в організмі.

Органи кровотворення та імунної системи. Кістковий мозок і його розподіл в ембріональний та постембріональний періоди розвитку. Вилочкова залоза (тімус). Лімфатичні регіональні скупчення. Селезінка, її будова і функція.

Залози внутрішньої секреції. Будова і функції органів внутрішньої секреції. Вікові особливості. Значення ендокринних залоз в обміні речовин і розвитку організму. Поняття про гіпо- і гіперфункцію. Епіфіз (шишкоподібне тіло) і гіпофіз. Їх форма, будова і топографія. Щитоподібна

та паращитоподібна залози, їх топографія, будова і функції. Хромафінна система органів: надниркові залози і параганглії, їх будова і значення, інтерреналові залози. Ендокринні острівці підшлункової залози. Ендокринна частина статевих залоз внутрішньої секреції.

Нервова система. Значення нервової системи та її загальна характеристика. Нейрон, нерве волокно, рецептори, ефектори та синаптичні закінчення. Нейроглія. Сіра і біла речовини мозку. Поділ нервової системи на центральний і периферичний відділи. Оболонки мозку. *Спинний мозок.* Спинальні ганглії. Корінці спинного мозку. Мікроскопічна будова сірої та білої речовини спинного мозку. Провідні шляхи спинного мозку. *Головний мозок.* Ембріогенез і вікові зміни. Відділи головного мозку. Ретикулярна формація. Судини. Стовбурова частина мозку як продовження спинного мозку. Довгастий мозок, його морфологія та розшарування сірої та білої речовини. Задній мозок і морфологія моста, мозочка та його ніжок. Кінцевий мозок. Морфологія великих півкуль, їх частини, борозни і закрутки. Будова бічних шлуночків. Кора, її мікроскопічна будова. Черепні нерви, їх кількість, походження, склад волокон, місця виходу від мозку і виходу з черепа та зони інервації. Автономна нервова система, її анатомічні і функціональні особливості. Рефлекторна дуга автономної нервової системи. Симпатичний відділ нервової системи, його центральні нейрони. Симпатичний стовбур, вузли, нерви і сплетення. Парасимпатичний відділ автономної нервової системи, його центральні нейрони. Шляхи виходу парасимпатичних волокон на периферію, їх вузли і зони інервації.

Аналізатори і органи чуття. Поняття про аналізатори. Значення органів чуття як периферичної частини аналізаторів. Розвиток органів чуття.

Шкіряний та руховий аналізатори. Розвиток та будова шкіри; її придатки і похідні. Капілярні візерунки. Особливості пігментації шкіри людини. Волосся і нігті. Шкірні залози. Іннервація шкіри, її рецептори. Гігієна шкіри. Опіки. Перша допомога. Пропріорецептори — рецептори м'язово-суглобової чутливості. Провідниковий і центральний відділи

шкіряного і рухового аналізаторів. Спинно-мозкові шляхи, тонкий і клиноподібний пучки та волокна сенсорного ядра трійчастого нерва.

Зоровий аналізатор. Очне яблуко, його оболонки, камери. Сітківка, її мікроскопічна будова. Структурно-функціональні особливості акомодативного апарату ока людини у зв'язку з його трудовою діяльністю. Близько- і далекозорість. Вікові особливості ока. Допоміжний апарат ока. Гігієна зору.

Слуховий та присінковий аналізатори. Зовнішнє вухо та його рудиментарні утворення. Середнє вухо. Слухова труба. Їх функціональні призначення. Внутрішнє вухо, кістковий та перетинчастий лабіринти. Спіральний орган і його мікроскопічна будова. Провідний і центральний відділи слухового і присінкового аналізаторів.

Смаковий і нюховий аналізатори. Орган смаку. Смакові горбочки, їх будова та розміщення. Смакові нерви людини. Провідні шляхи і центри аналізатора смаку. Орган нюху. Специфічні клітини в слизовій оболонці нюхової частини, тракти, трикутники. Провідні шляхи і центри аналізатора нюху. Поняття про ВНД. Умовні і безумовні рефлексі та інстинкти. Механізм утворення умовних рефлексів. Пам'ять та її механізми. Види і форми пам'яті.

Історія фізичної культури.

Вступ до дисципліни «Історія фізичної культури». Фізична культура в первісному суспільстві. «Історія фізичної культури» як навчальна і наукова дисципліна. Навчальна і науково-методична література для вивчення курсу «Історія фізичної культури». Структура курсу. Зв'язок з іншими навчальними дисциплінами. Основні терміни і поняття та еволюція їх розвитку (фізична культура, фізичне виховання, спорт, гімнастика). Періодизація та джерела вивчення історії фізичної культури. Передумови виникнення і розвитку фізичних вправ та ігор у первісному суспільстві. Фактори, які вплинули на зародження фізичної культури – суб'єктивні та об'єктивні (кліматичні, географічні, суспільні, біологічні та ін.). Теорії походження фізичної

культури: із трудової діяльності, з релігійної діяльності, з ігрової діяльності, біологічна теорія.

Формування фізичної культури в основних центрах стародавнього світу. Особливості, провідні форми та суспільне значення фізичної культури стародавнього світу. Фізична культура країн Стародавнього Сходу (Стародавня Месопотамія, Стародавній Єгипет, Стародавня Індія, Стародавній Китай та ін.). Особливості фізичної культури у народів Америки у період до європейської колонізації. Значення фізичного виховання в житті Стародавньої Греції. Спартанська та афінська системи фізичного виховання. Зміст античної гімнастики. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму. Використання фізичних вправ у давньоримських видовищах. Підготовка та виступи гладіаторів.

Агоністика й атлетичні ігри Стародавньої Греції. Значення агоністики у житті античних греків. Особливості проведення атлетичних ігор стародавніми греками. Піфійські, Істмійські, Немейські та інші загальноеллінські ігри Стародавньої Греції. Легенди та міфи про зародження Олімпійських ігор. Місце проведення, програма, зміст, учасники Олімпійських ігор. Нагородження олімпіоніків. Причини занепаду давньогрецьких Олімпійських ігор (втрата олімпійських ідеалів, професіоналізація атлетики, завоювання Греції Римом, прийняття християнства та ін.). Спортивні споруди Стародавньої Греції (стадіони, гіпнодроми, палестри, гімнасії).

Фізична культура епохи середньовіччя. Особливості фізичної культури в середні віки. Лицарська система фізичного виховання. Навички та чесноти, які виховувалися у лицарів. Лицарські турніри. Розвиток фізичної культури серед селян та ремісників-міщан європейських країн. Вплив християнської релігії на розвиток фізичного виховання. Зародження науково-методичної думки в галузі фізичного виховання вченими-гуманістами (Вітторіно де Фельтре, Франсуа Рабле, Мішель Монтень, Ян Амос Коменський, Річард Малкастер, Епіфаній Славинецький та ін.).

Фізична культура нового часу. Зародження міжнародного спортивного руху. Передумови формування національних систем фізичного виховання у XVIII-XIX ст. Особливості німецької, шведської, французької та сокільської систем фізичного виховання. Діяльність Іоганна Гутс-Мутса, Герхарта Фіта, Фрідріха Яна, Ернста Айзелена, Франциска Амороса, Пера і Ялмара Лінгів, Мирослава Тірша, Жака Далькроза, Айсидори Дункан та інших діячів європейської фізичної культури нового часу. Англійська система фізичного виховання. Рух «арнольдизм». Теоретичні розробки Чарльза Кінгслі. Діяльність Томаса Арнольда. Утворення нових форм та структур фізичного виховання: релігійних, національних, жіночих, професійних, парамілітарних. Міжнародний скаутський рух. Формування системи міжнародних змагань та організаційних структур міжнародного спорту. Проведення перших міжнародних змагань, неофіційних та офіційних чемпіонатів світу та Європи. Утворення міжнародних федерацій з видів спорту. Формування наукових основ розвитку спорту (Джордж Демені, Іван Сеченов, Пьотр Лєсгафт, Фроде Садолін, Георг Рацине та ін.).

Історія виникнення сучасних літніх і зимових Олімпійських ігор та їх символіка й атрибутика. Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності. Спроби проведення олімпійських змагань у XVII-XIX ст., піонери відродження Олімпійських ігор. Розкопки Олімпії. Діяльність Ернста Курціуса, Евангеліса Цаппаса. Життя та діяльність П'єра де Кубертена. Атлетичний конгрес 1894 року та його значення. Прийняття Олімпійської Хартії. Заснування Міжнародного олімпійського комітету. Організація, проведення та значення Ігор I Олімпіади. Зародження та особливості проведення зимових Олімпійських ігор. Олімпійська символіка та атрибутика.

Історичні особливості розвитку міжнародного олімпійського руху сучасності. Хронологія та аналіз Олімпійських ігор сучасності. Характерні риси Ігор I-V Олімпіад до першої світової війни. Особливості проведення Ігор VII-XIV Олімпіад (1920-1948 рр.), XV-XXIV Олімпіад (1952-1988 рр.),

XXV-XXX Олімпіад 1992-2012рр.). Діяльність Міжнародного Олімпійського Комітету та його президентів.

Особливості розвитку міжнародного спортивного руху в епоху новітнього часу. Система комплексних спортивних змагань як складова частина міжнародного спортивного руху. Континентальні, регіональні, релігійні, професійні, етнічні та інші ігри. Параолімпійські ігри та їх значення. Міжнародний студентський спортивний рух, Універсіади. Розвиток не олімпійських видів спорту. Проблеми та перспективи розвитку сучасного міжнародного спортивного та олімпійського рухів: взаємовідносини професійного та любительського спорту, політизація спорту, комерціалізація спорту, допінг у спорті, роль засобів масової інформації в розвитку міжнародного спорту.

Витоки фізичної культури в Україні. Зародження фізичної культури на українських землях у період первіснообщинного ладу. Фізична культура трипільських племен. Особливості фізичної культури скіфо-сарматської доби (племена кіммерійців, скіфів, сарматів). Розвиток фізичного виховання та спорту в античних державах Північного Причорномор'я (Ольвія, Херсонес, міста Боспорського царства). Спортивні зв'язки північно причорноморських міст із давньогрецьким світом. Значення фізичних вправ у житті стародавніх слов'ян. Особливості, провідні форми та напрямки фізичного виховання у Київській Русі. Військово-фізична підготовка княжого війська. Народна фізична культура Київської Русі. Розвиток народних рухливих ігор, забав, обрядової культури. Військово-фізична підготовка запорізького козацтва.

Фізична культура в Україні у період нового та новітнього часу Фізкультурно-спортивний рух на землях Східної України в кінці XIX –на початку XX ст. Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні. Особливості розвитку фізичної культури і спорту в Східній Україні у XIX-XX ст. Формування гімнастично-спортивного руху на українських землях у складі Російської імперії. Життя та діяльність Олексія Бутовського.

Спортивно-гімнастичний рух на західноукраїнських землях наприкінці XIX–30-ті рр. XX ст. Особливості розвитку фізичної культури в Західній

Україні (кінець XIX–30-ті рр. XX ст.). Зародження та розвиток спортивно-гімнастичного руху в Західній Україні. Діяльність сокільських, січових, пластових, лугових та спортивних товариств Галичини. Роль Івана Боберського в розвитку західно-українського спортивно-гімнастичного руху. Особливості спортивного руху в Закарпатті та Буковині у першій третині XX ст.

Створення та розвиток системи фізичного виховання та спорту в УРСР. Розвиток спорту за часів УРСР. Соціально-політичні аспекти розвитку фізичної культури в УРСР. Становлення системи фізичного виховання та спортивного руху в Радянській Україні. Особливості проведення Всесоюзних спартакіад. Заснування добровільних спортивних товариств «Динамо», «Спартак», «Локомотив» тощо. Зародження організаційних, програмно-нормативних та науково-методичних основ системи фізичного виховання. Роль комплексу «Готовий до праці та оборони» та Єдиної всесоюзної спортивної класифікації у розвитку фізкультурно-спортивного руху. Утворення перших навчальних закладів і наукових установ.

Україна в олімпійському русі. Історичні етапи входження України в олімпійський рух. Перші виступи олімпійців з українських земель. Виступи спортсменів УРСР в Олімпійських іграх. Створення НОК України та особливості його діяльності. Особливості розвитку олімпійського руху в Україні за часів незалежності. Підсумки виступів спортсменів України незалежними командами в Олімпійських іграх.

Особливості фізкультурно-спортивного руху в сучасній Україні та на Хмельниччині. Спортивний рух української діаспори. Особливості розвитку структури спортивного руху в сучасній Україні. Проблеми та перспективи розвитку українського спорту. Видатні спортсмени Хмельниччини. Створення та функціонування українських спортивних осередків у США, Канаді, Австралії та інших державах у довоєнний та повоєнний періоди. Діяльність Української Спортової Централі Америки і Канади. Роль української діаспори у становленні НОК України. Видатні діячі спортивного руху української діаспори.

Вступ до спеціальності.

Фізична культура як суспільне явище. Галузева термінологія. Основні поняття, предмет і проблематика навчальної дисципліни. Роль і місце фізичної культури в загальній культурі людства. Завдання та функції фізичної культури в суспільстві. Форми та засоби фізичного виховання. Актуальні проблеми розвитку фізичного виховання та спорту. Зародження спортивної термінології. Основні термінологічні поняття.

Організація навчального процесу у ЗВО. Академічна доброчесність. Спрямованість навчального процесу у закладах вищої освіти. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Державні стандарти освіти. Види і форми організації навчальних занять. Форми і методи контролю. Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти. Положення про електронний кафедральний репозитарій академічних текстів студентів та аспірантів. Положення про організацію освітнього процесу. Про затвердження в ХІСТ ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Міжнародний спортивний рух. П'єр де Кубертен і відродження Ігор Олімпіад. Конгрес 1894 року та його роль в олімпійському русі. Утворення Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Міжнародні спортивні організації. Проблеми сучасного розвитку міжнародного спортивного руху.

Фізкультурно-спортивний рух в Україні. Передумови зародження і розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. Спорт України до здобуття незалежності. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку олімпійського спорту в Україні. Здобутки самостійної збірної команди України у іграх Олімпіад та зимових Олімпійських іграх. Внесок українців у розвиток світового спортивного руху.

Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. Організаційні засади і структура фізкультурно-спортивного руху в Україні. Державні і громадські форми організації і управління фізичною культурою і спортом, особливості їх

діяльності. Структура державних і громадських органів управління фізичною культурою і спортом. Основні самодіяльні (громадські) фізкультурно-спортивні організації. Матеріально-технічне та науково-інформаційне забезпечення галузі фізичної культури та спорту. Інформаційне забезпечення галузі. Новітні наукові та інформаційні технології. Олімпійська академія України, відділення фізичної культури та спорту Української академії наук, вузівська наука. Джерела фінансування фізкультурно-спортивної і оздоровчо-рекреаційної роботи.

Система вищої освіти та кадрове забезпечення галузі. Структура вищої освіти в Україні. Мета освіти. Органи управління освітою. Система ступеневої освіти. Напрямки базової освіти та класифікаційні рівні. Заклади фізкультурної освіти в Україні. Зовнішнє і внутрішнє управління ЗВО.

Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури. Законодавча база розвитку фізичної культури і спорту в Україні (Закон України «Про фізичну культуру і спорт», 1994). Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні (Цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації», 1996; Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту, 2004р.)

Професійна діяльність фахівців фізичної культури. Поняття про професію і професійну підготовку. Напрямки підготовки фахівців і їх освітньо-кваліфікаційні рівні. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців в галузі фізичної культури і спорту. Система підготовки фахівців фізичної культури.

Професійні характеристики фахівців фізичної культури. Професійна діяльність тренера-викладача. Особа тренера в сучасному спорті. і його обов'язки. Складники професійної майстерності та структура діяльності. Фахові категорії та професійні звання. Система оплати праці. Проблеми підготовки кадрів для не олімпійських та технічно-прикладних видів спорту. Організація тренувального процесу. Підготовка до змагань.

Навчання та інші види діяльності студента. Соціальний статус студента. Студентський колектив. Права і обов'язки студента. Взаємні

зобов'язання: вуз-студент-випускник. Стипендіальне забезпечення. Працевлаштування випускників. Побут студента. Заохочення та покарання студентів. Підвищення спортивної майстерності. Виховні та громадсько-політичні заходи. Студентські громадсько-політичні та профспілкові організації. Студентське самоврядування. Представництво студентів в органах управління вищого закладу освіти. Науково-дослідна робота, студентське наукове товариство. Самостійна робота студента. Пошук літературних джерел. Праця з книгою, конспектування. Комп'ютерна техніка в навчальному процесі. Форми контролю та оцінювання знань. Державна інспекція.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ВСТУПНИКА

Вступнику пропонується 25 тестових завдань, що відповідають програмі фахового вступного випробування.

Мінімальна кількість балів для участі у конкурсному відборі 100. Максимум балів, які може набрати вступник становить 200.

Кількість правильних відповідей	Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
0	0	Незадовільно	Абітурієнт володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
1	8		
2	16		
3	24		
4	32		
5	40		
6	48		
7	56		
8	64		
9	72		
10	80		
11	88		
12	96	Задовільно	Абітурієнт володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу
13	100		
14	112		
15	120		
16	128		
17	136	Добре	Абітурієнт володіє матеріалом, проте припускається незначних помилок при відтворенні
18	144		
19	152		
20	160		
21	168		
22	176	Відмінно	Абітурієнт відтворює матеріал, виявляє ґрунтовні знання і розуміння основних положень
23	184		
24	192		
25	200		

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Андрєєва О.В. Фізична рекреація різних груп населення. – Монографія. – К. : Проліграфсервіс, 2014. – 280 с.
2. Кучерук О.С. Фізіологія людини: Ч.І. Нейрогуморальна регуляція функцій організму людини. – Кам'янець- Подільський: КПДПУ, інформ.- видав. відділ, 2009.- 210 с.
3. История физической культуры и спорта: Учебник для институтов физической культуры / Под ред. В.В.Столбова. - Москва: Физкультура и спорт, 1983.-359с.
4. История физической культуры: Учебник для студентов пед. институтов, -Москва: Просвещение, 1989. -288 с.
5. Кучерова І.С. Фізіологія людини і тварин. Навч. Посібник. – Вища школа, 1991 – 327 с.
6. Нормальная физиология: Учебник для студентов ун-тов. – М.: Высшая школа, 1980. – 560 с.
7. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: Учебник: в 2-х кн. -К.: Олимпийская литература, 1994. -Кн. 1. - 496 с.
8. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: Учебник: в 2-х кн. - К: Олимпийская литература, 1997. -Кн. 2. -384 с.
9. Плахтій П.Д. Фізіологія людини: Ч II. Обмін речовин і енергозабезпечення м'язової діяльності. – Кам'янець- Подільський: КПДПУ, інформ.- видав. відділ, 2005. – 176 с.
10. Чайченко Г.М. Фізіологія людини і тварин: Підручник. – К.: Вища школа, 2003. – 463 с.
11. Герцик М.С. Вступ до спеціальностей галузі «Фізичне виховання і спорт»: навчальний посібник. – Харків, 2004. –176 с.
12. Драчук С.П. Вступ до спеціальності: курс – Вінниця: Глобус-прес, 2008. –154 с.
13. Фролова Л. С. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання» : [навчально-методичний посібник] /Електрон. текст. дані. –Черкаси, 2014. – 281 с. <https://docplayer.net/84353039-Navchalno-metodichniy-posibnik.html>.